

WESPEN

Vespula vulgaris, *Vespula germanica*, *Vespa crabro* en solitaire wespen

Velen van ons kennen wespen enkel vanwege hun steken en hebben er dan ook schrik voor. Wespen worden dan ook vaak systematisch vernietigd. Nochtans zijn wespen niet schadelijk, integendeel. Ze jagen op een brede waaier aan insecten, zoals rupsen, muggen en bladluizen om hun larven te voeden. Zo dragen ze bij tot het evenwicht in ons ecosysteem. Met enkele eenvoudige ingrepen kan u hun aanwezigheid rond uw woning vermijden en voorkomt u dus wespsteken.

Duitse wesp

Hornaar

WELKE SOORTEN VINDT MEN IN BRUSSEL ?

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vinden we verschillende soorten van wespen. Bij de sociale wespen, die in een kolonie leven, zijn dat de gewone wesp, de Duitse wesp en de hoornaar. Van de familie van de solitaire wespen komen ook enkele soorten voor, maar minder dan de sociale wespen.

IDENTITEITSKAART

- **Classificatie** : Vespidae (familie), Vespinae (subfamilie), *Vespula* (geslacht)
- **Korte beschrijving** : De gewone wesp heeft een donkere streep op het kopschild. De Duitse wesp is te herkennen aan drie zwarte stippen op het kopschild. De hoornaar is tot driemaal groter dan de gewone wesp en is op de kop en de borst oranje van kleur.
- **Inheemse soorten** : *Vespula vulgaris*, *Vespula germanica*, *Vespa crabro*
- **Statuut in Brussel** : algemeen
- **Juridisch statuut** : niet beschermd
- **Soorten die erop lijken** : de Syrphidae of zweefvliegen, vliegen die eruit zien als wespen, en vlinders van het geslacht *Synanthedon* (Sesiidae).

LEVENSWIJZE

Bij de sociale wespen bouwt een bevruchte koningin, na te hebben overwinterd, in de lente een nest. De gewone wesp en de Duitse wesp maken hun nest in de bodem of in huizen (meestal op zolders en weg van het zonlicht). De hoornaar maakt zijn nest dan weer in holle bomen of in een gat in de muur.

De koningin bouwt de eerste compartimenten van het nest, maar het werk wordt snel overgenomen door de eerste werksters die de wespkolonie vervoegen. De mannetjes en de jonge koninginnen komen tevoorschijn in de zomer. In de herfst ontbindt de kolonie zich terug. Het is op dat moment dat de werksters, die nu verder van hun nest zijn verwijderd, het meest de neiging tot steken vertonen. Ze schakelen dan over naar een voeding met meer suikers in plaats van eiwitten. Ze zoeken de warmte op en dringen woningen binnen, op zoek naar voedsel. Net voor de winter bevruchten de mannetjeswespen de jonge koninginnen. Zij zullen na de winter de enige overlevenden zijn van de kolonie. Solitaire wespen kunnen dan weer slechts enkele weken vliegen. Ze maken buiten hun nest met behulp van sprietjes.

Van larve tot volwassen exemplaar

ECOLOGISCHE ROL

Wespen vervullen een belangrijke rol in het beheer van het ecosysteem. Ze eten grote hoeveelheden vaak ongewenste insecten. Wespen gaan het vaakst op zoek naar suikerhoudend voedsel, maar ze jagen ook op rupsen, muggen en bladluizen om hun larven te voeden. Een wesp kan gedurende haar leven tot 1000 rupsen vangen!

MET HEN « SAMENLEVEN »

HOE BEPERKEN WE HET AANTAL WESPEN IN ONZE OMGEVING ?

Om de verdere aangroei van een bestaande wespkolonie in uw buurt in te tomen, dient men ervoor te zorgen dat alle voedsel dat rijk is aan eiwitten of suikers niet voor wespen bereikbaar is. (bv.: eten voor huisdieren dat buiten staat, vuilnisbakken die niet goed afgesloten zijn...). De toegang tot de woning kan worden verhinderd door kralengordijnen of het plaatsen van vliegenramen.

Eenvoudige vallen kunt u zelf fabriceren of aankopen. Het is belangrijk om een lokaas te gebruiken dat meer aantrekkelijk is voor wespen dan voor bijen. (bv.: hondeneten, paardenvlees, hesp, vis of – op het einde van de zomer – zoete siroop of confituur).

HOE RAAK JE VAN EEN WESPENNEST VERLOST ?

Inspecteer vanaf de lente geregeld de plaatsen waar liefst geen wespennest wordt gebouwd en verwijder elk beginnend wespennest. Als er zich in de buurt van of in uw woning een grote kolonie heeft gevestigd, op zolder bijvoorbeeld, doet u het best een beroep op de brandweer of op een gespecialiseerde firma. Maak slechts in extreme gevallen gebruik van insecticiden.

HOE WESPENSTEKEN VOORKOMEN ?

Indien u in de tuin verblijft, vermijd dan het gebruik van parfum, haarlak, cosmetica en kledij met levendige motieven en felle kleuren. Dit trekt wespen aan. Indien een wesp in uw omgeving blijft vliegen of op uw lichaam neerstrijkt, vermijd dan elke vorm van paniek en bruske bewegingen. Zoniet voelt de wesp zich bedreigd en is de kans groot dat ze steekt. Verwijder de wesp met een trage beweging of wacht tot ze wegvliegt. Probeer om geen wespen dood te meppen. Als u een wesp doodmept, komt een chemisch alarmsignaal vrij waardoor agressief gedrag bij andere wespen in de buurt wordt gestimuleerd. Wees voorzichtig als u in de herfst buiten eet en drink geen zoete dranken in ondoorzichtige drankverpakkingen. Wespen verdedigen heel fel de omgeving van hun nest.

Door het nest te verstoren, lokt men een massale aanval van de wespen uit! Daarom wordt aangeraden wespennesten zelf te vernietigen.

WAT DOEN IN GEVAL VAN EEN WESPENSTEK ?

Als u denkt hypergevoelig te zijn voor wespensteken, laat u zich best door een dokter onderzoeken en behandelen. Als u niet overgevoelig reageert, volstaat het de wonde te wassen met water en zeep. Leg er ijs op, een stukje mals vlees of een kompres van zout water of smeer er histaminewerende zalf aan. Een wespensteek is pijnlijk, maar zelden gevaarlijk. Verwittigt onmiddellijk een dokter indien u gestoken bent in de mond of in de keel.

CHEMISCHE BESTRIJDING : ALS LAATSTE TOEVLUCHT

Insecticiden kunnen schadelijk zijn voor de volksgezondheid en het leefmilieu. Naargelang het type kunnen zij bij een ongeval vergiftigingen veroorzaken (acute toxiciteit), de voortplanting en de groei van de foetus negatief beïnvloeden, het immuunsysteem verzwakken en het zenuwstelsel aantasten. Vele kankerverwekkende pesticiden of pesticiden met een hormoonverstorende werking kunnen effect hebben op lange termijn, in zeer kleine dosis en in synergie met andere pesticiden of andere stoffen die het milieu vervuilen.

Sommige producten die in huis worden gebruikt (spuitbussen, strips) zijn bijzonder gevaarlijk omdat de actieve stoffen die ze bevatten, zelfs in zeer kleine concentraties, schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid. Bovendien kunnen deze gifstoffen doordringen in kussens, gordijnen en vast tapijt. Daardoor kunnen kinderen worden blootgesteld aan een hogere dosis gif dan volwassenen. Sommige van deze insecticiden worden ervan verdacht bepaalde soorten kanker bij kinderen te veroorzaken. Deze insecticiden kunnen ook toxisch zijn voor talloze organismen in ons leefmilieu, waaronder de natuurlijke predatoren van verschillende schadelijke insecten. Insecticiden kunnen ook onze watervoorraden aantasten.

Indien u ondanks toch voor pesticiden kiest, lees aandachtig de gebruiksaanwijzing. Zoek de naam van de actieve stoffen en informeer u over hun eigenschappen. Respecteer waarschuwingen. Breng de lege verpakking van de pesticide naar de ophaalplaats voor Klein Gevaarlijk Afval.

MEER INFO

- Dienst Info Leefmilieu van Leefmilieu Brussel-BIM.
Tel.: 02 / 775.75.75 - info@leefmilieubrussel.be
- Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH). Tel.: 02 / 208.81.11 - www.siamu.irisnet.be
- PAN België. Tel.: 02 / 358.29.26 ou 02 / 344.10.66 - www.pan-belgium.be
- Antigifcentrum. Tél.: 070 / 245.245 - www.poissoncentre.be

Fotokrediet Wikipedia : GNU-licentie voor vrije documentatie

